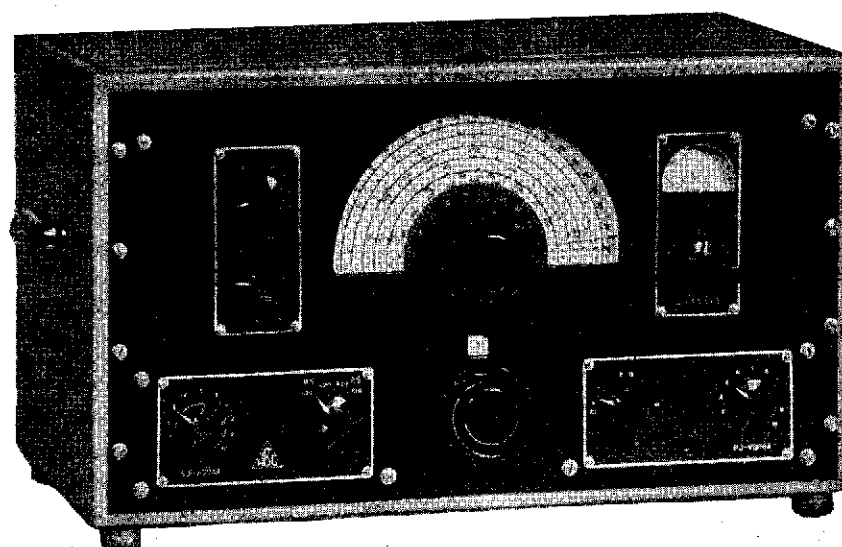
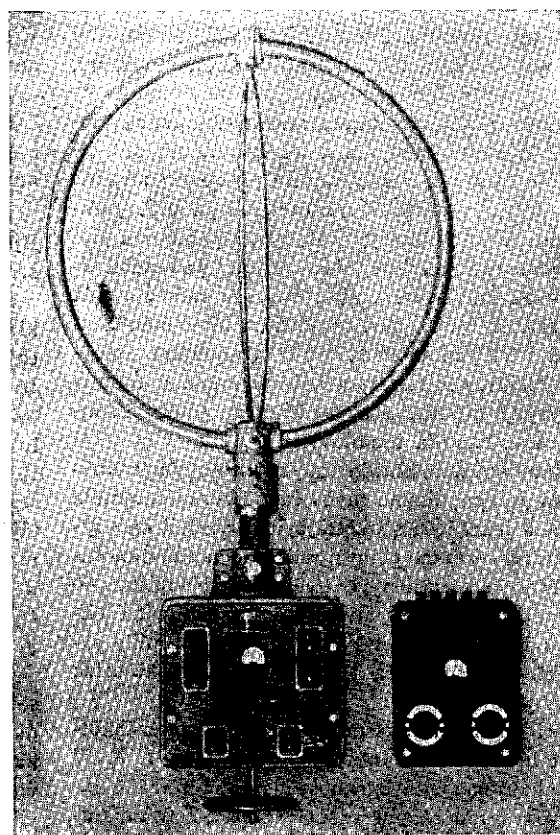

HELSINKI
Mechelinink. 2 A 4
Radiosähk. Y. Luomanmäki

Tutustukaa

LAIVARADIO • UUTUKSI ME!

Oy. RADIO E. HELLBERG

LAUTTASAARI — PUH. 67371 VAIHDE

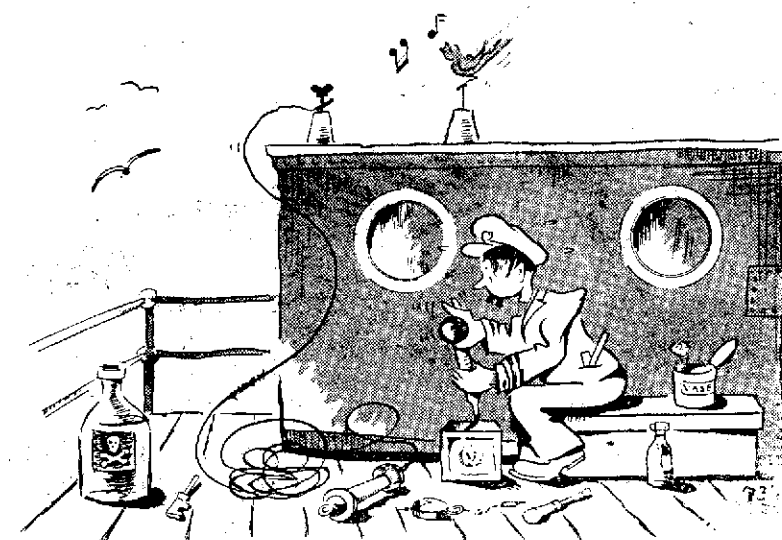
Helsinki 1947 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

Irtonumero mk 20:—

RADIO OH

N:o 4 • 1947

HEINÄ—
ELOKUU

Ajoissa kunnostettu ja hyvin
huollettu asema on aina toimintavarma.
LAIVARADIOHUOLTOMME
auttaa Teitä jokaisessa Suomen satamassa

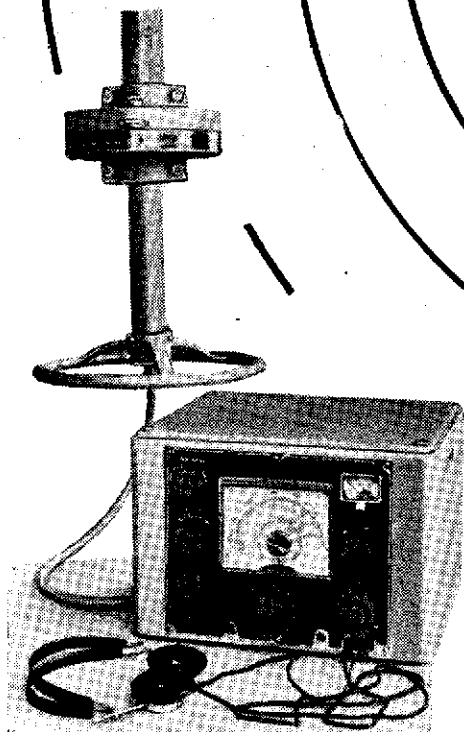
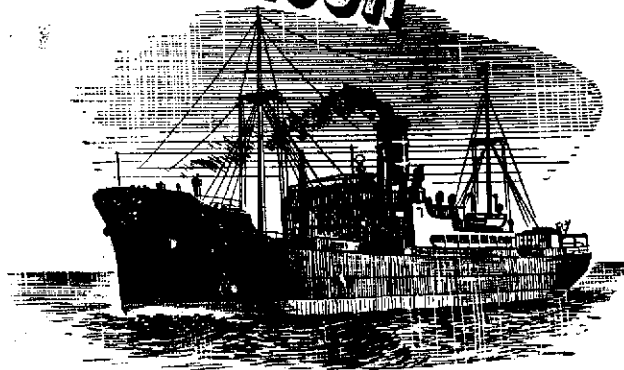
STAR-RADIO Oy.

HELSINKI

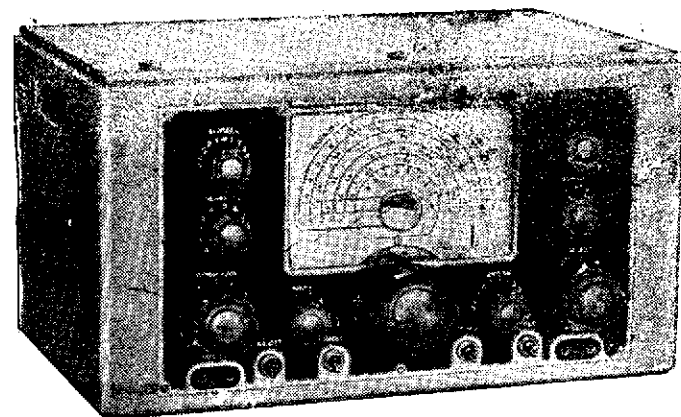
PUH. 94 998

AINA KUULOMATKAN PÄÄSSÄ

Suuntimalaite PHK 601

Liikennevastaanotin RHY 101

Etäisimmilläkin merillä liikuttaessa pitävät moitteettomasti toimivat radiolaitteet laivan välittömässä, salamannopeassa yhteydessä maihin.

LAIVALÄHETTIMIÄ LIIKENNEVASTAANOTTIMIA ja SUUNTIMALAITTEITA

valmistaa

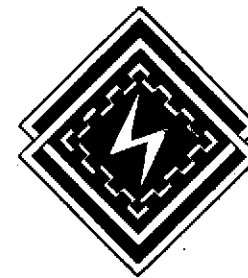
maan suurin radiotehdas

Oy.

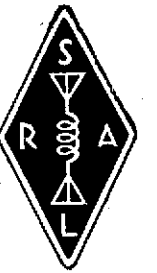
HELVAR

Pitäjänmäki, puh. 04-7291 (vaihe)

Huolto-osasto: Kalevankatu 26, puh. 26381.

RADIO OH

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITON R. Y. JA SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R. Y.
ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

Y. LUOMANMÄKI (vastaava) K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Mechelininkatu 2. A. 4 - Puhelin 43 672

Toimituskunta: E. KOIVISTO, A. SINKKONEN O. SUOMALAINEN, K. AHTI, V. E. KILPINEN, ja A. HÄRKÄNEN

N:o 4

HEINÄ—ELOKUU

XVI vuosik. 1947

Resonanssipiirien ominaisuuksista

Kaikille ei liene selvää mitä tarkoitetaan kun sanotaan, että joku piiri on määrättyllä jaksoluvulla induktiivinen tai kapasitiivinen. Resonanssi sensijaan on selvä käsite. Seuraava lyhyt jutelmä selvittää asiaa.

Häviöttömän kelan vaihtovirtavastus eli reaktanssi on $X_L = 2\pi fL$, jossa L on kelan induktiviteetti. Kondensaattorin reaktanssille on taas voimassa $X_C = \frac{1}{2\pi fC}$ jossa C on kapasiteetti. Mainitut reaktanssit ovat vastakkaismerkkiset niiden aiheuttamien vastakkaisten vaihe-erojen vuoksi. Induktiivinen reaktanssi on positiivinen, kapasitiivinen taas negatiivinen. Ne vaikuttavat siis vastakkaisiin suuntiin, josta syystä tarpeen vaatiessa toinen voidaan osittain tai kokonaan kumota toisella. Lisäksi on muistettava tällaista yhdistelmää rakennettaessa, että X_L on suoraan verrannollinen läpimenevään jaksolukuun, X_C sensijaan kääntäen. Edellistä esittää siis jaksoluvun funktiona suora viiva, jälkimmäistä hyperbeli.

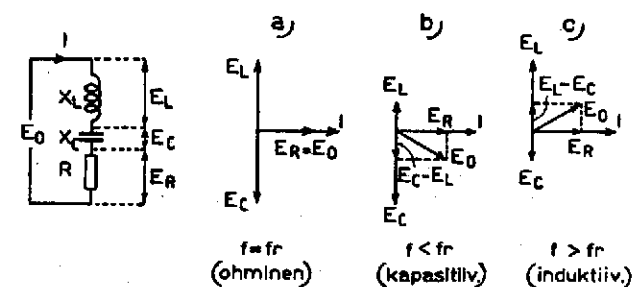
Oletetaan induktiviteetti ja kapasiteetti kytketyksi sarjaan kuvan 1 esittämällä tavalla. Niiden kanssa sarjassa oleva vastus esittää piirin häviövastusta. Piirin kautta kulkeva vaihtovirta I synnyttää tällöin jännitteet E_L , E_C ja E_R , joiden vektorisumma on Kirchhoffin lain mukaan joka hetki piirin navoissa vaikuttavan jännitteen E_0 suuruinen. Reaktanssien edellä mainituista ominaisuuksista johtuen voimme

jaksolukua muuttamalla löytää sille sellaisen arvon, että reaktanssit kumoavat toisensa eli $X_L = X_C$. Tällöin on kysymyksessä *sarjaresonanssi* ja ovat E_L ja E_C yhtä suuret, mutta vastakkaiset t.s. ne kumoavat toisensa. Piirin kautta kulkeva virta on suurimmillaan ja sen rajoittaa vain ohminen vastus R . Tätä tapausta esittää vektoripiirros a), jossa siis ohminen jännitehäviö E_R on samassa vaiheessa läpimenevän virran kanssa, mutta E_L 90° edellä ja E_C 90° jällessä.

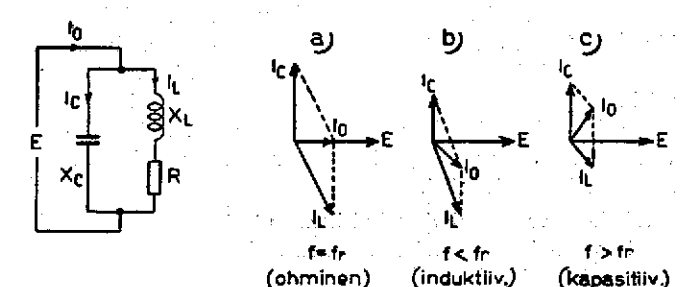
Jos kuitenkin vaikuttava jaksoluku on resonanssijaksolukua pienempi saamme piirroksen b). E_L on tällöin luonnollisesti pienempi kuin E_C , eikä pysty sitä kumoamaan. Jälkimmäisestä vähennetään edellinen ja muodostetaan sen ja ohmisen jännitehäviön E_R vektorisumma E_0 , joka on ajallisesti virran I jälessä. Piiri on siis tällöin *kapasitiivinen*, seikka, jonka kyllä suoraankin toteaa reaktanssien suuruusvertailusta, mutta vektoripiirros valaisee asiaa.

Jaksoluvun ollessa resonanssijaksolukua suuremman tulaaan piirroksen c). E_C on pienempi kuin E_L . Muodostetaan niiden ero ja sen ja ohmisen jännitehäviön E_R vektorisumma, joka on E_0 . Se on piirissä kulkevan virran edellä ja piiri siis jaksoluvun kannalta *induktiivinen*.

Radiotekniikassa on kuitenkin *rinnakkaisresonanssi* edellistä tärkeämpi. Sitä esittää kuva 2. Induktiviteetti ja kapasiteetti ovat kytketyt rinnan ja edellisen kanssa sarjassa on

Kuva 1. Sarjaresonanssi.

Kuva 2. Rinnakkaisresonanssi.

Pikku tietoja

OH2NY ja OH2PK suorittavat kokeiluja 50—70 mc:llä. Toivotaan, että muitakin OH asemia tulisi mukaan u.h.f:n kokeiluihin. 2NY:llä ECO, 2PK käyttää 56 ja 58 mc CC.

*

Sodanjälkeiset tunnukset (Postwar Countries List) on tilattavissa ARRL:ltä joko postitse tai radiosanomien avulla. WLAW on cw-työskentelyä varten amatöörien kanssa avoinna m.m.:

klo 11.00—11.30 (EST)	28060 kc
15.30—16.00	14150 "
12.15—13.00	7210 "
17.00—18.00	3555 "

*

"RST559C". Äänen laatumerkintöjen T9 ja T9x lisäksi suosittelee ARRL käytettäväksi T9C noteerausta. T9 ja T9x ilmoitusta saa käyttää vain ehdottomasti tasaisista ja puhtaista xtall ja d.c. merkeistä. T9C tarkoitettu hyvälle d.c. merkille, jossa on kuitenkin havaittavissa vähänkin "chirpinkiä". T9 tai T9x noteerattakoon merkeistä vain silloin kun ne ovat stabiilit, ilman alku- tai loppu "clিকেja" sekä muusikaalisesti puhtaat.

Vääriä noteerauksia kuuluu muuten liiankin usein ja koskee se yhtähyvin fone-työskentelyäkin. Yleisenä piirteenä

häviövastus R . Ilmiötä tarkastetaan nyt virtojen I_0 , I_L ja I_C kannalta, sillä vaikuttava jännite E on vakio. Piiriin menevä virta on, nyt osavirtojen summa. I_C on häviöttömän kapasiteetin vuoksi 90° jännitteen E edellä. I_L on vastaavasti jällessä mutta ei täyttä 90° häviövastuksen R vuoksi. Resonanssia esittää tapaus a) jolloin siis piiriin menevä virta on pienimmillään ja samanvaiheinen vaikuttavan jännitteen kanssa.

Jos jaksoluku on resonanssijaksolukua pienempi on X_C suurempi kuin X_L ja siis virta I_C pienempi induktiivisen haaran virtaa I_L . Saadaan vektoripiirros b), josta selviää, että rinnakkaispiiri on tällöin induktiivinen.

Jaksoluvun ollessa resonanssijaksolukua suuremman on X_L voitolla ja tehtävä muodostuu piirroksen c) tapaiseksi. Piiri on tällöin siis kapasitiivinen, sillä I_0 on ajallisesti jännitteen E edellä.

Näemme edellisestä, että käsite resonanssiin impedanssin luonteesta jaksolukua sivuun viritettäessä on varsin yksinkertainen, kunhan muistamme kumpi reaktanssi kulloinkin on voitolla. Selostettua voidaan myös soveltaa siten, että ajatellaan piiriä syöttävän jaksoluvun pysyvän vakiona ja piirin suureita muutettavan. Tällöin merkitsee rinnakkais- tapauksessa kapasiteetin vähentäminen samaa kuin jaksoluvun pienentäminen t.s. piiri muuttuu syöttävän jaksoluvun kannalta induktiiviseksi.

Edellä olevan on nimimerkki halunnut ottaa käsittelyn alaiseksi vain todettuaan näissä asioissa usein vallitsevan sekaannuksen ja virheet.

K. S. S.

ovat liian hyvät noteeraukset, millä tehdään vain karhunpalvelus asianomaiselle.

*

V.H.F- ennätykset ovat nykyisin:

50 MC:lla 4600 mailia (KH6DD—J9AAK)
144 " 425 " (W3KUX—W1MNF)
420 " 170 " (W6FZA—W6UID)
2300 " 1,6 " (W1JSM—W1ILS)
10000 " 7,65 " (WYJPH—W6IFE)
21000 " 800 jalkaa (W1NVL—W9SAD)

*

— Norjalaisen tutkimusretkikunnan "Kon-Tiki" lautta (kutsu LI2B) on toistaiseksi jäänyt Paumotu-saaristoon. Lautta kärsi haaksirikon mutta henkilökunta pelastui tavaroineen. Asema on kuultu myös Suomessa 14140 kj:lla aamuisin 0400—0600 GMT cw:llä.

OH2PK.

Huomio huomio OH-ukkelit — OHINS kutsuu

Kaikki liiemme havainneet, että liittomme jäsenmäärä kasvaa päivä päivältä ja yhä useammat saavat vähitellen luvan painella avainta. Pian on äänessä OH-ukkeleita yhtä paljon kuin ennen sotia. Olemme viime aikoina keskustelleet monien vanhojen veikkojen kanssa ja tällöin on herännyt kysymys kotimaisen amatööri liikenteen elvyttämisestä sodan edelliselle tasolle. Tässä mielessä ehdotan nyt, saatuaani siihen myös siunauksen SRAL:n hallituksen taholta, että tästä lähtien tavataan joka maanantai kello 17 ja 19 välillä 3,5 mc:llä. Kenellä vain on fone-vehkeet käyttäköön niitä, jotta saadaan kokemusta siitäkin kotimaisissa yhteyksissä. Kaikki messinginpainajat tulkoivat myös ääneen ainakin ensin 3,5 mc:llä, mutta sitten voidaan siirtyä mille alueelle hyvänsä keskustelemaan riippuen siitä, miten vasta-aseman kanssa sovitaa. Huomattakoon myös, että meillä on sodan edellisten jaksolukualueitten lisäksi nyt käytettävissämme myös 1,75 mc:n alue, joten voimme silläkin yrittää kotimaisia yhteyksiä. Sillä alueella ei nykyään tunnu olevan minkäänlaista liikennettä, joten se soveltuu hyvin kotimaiseksi temmelyskentäksemme, mutta kun KY-liikenteemme nyt tulee tapahtumaan BC-aikana täytyy olla varovainen, ettei aiheuta häiriöitä BC-kuuntelijoille tällä alueella työskenneltäessä.

Siis tervetuloa kaikki rupattelemaan vanhojen ja uusien jäsenien kanssa 3,5 MC:llä tämän numeron ilmestymisen jälkeen ensimmäisenä maanantaina ja sitten edelleen joka maanantai ja muulloinkin miten sopii.

SRAL:n sihteerin tiedoituksia:

8. 6. 1947 Helsingissä toimeenpannuissa radioamatöörien pätevyyskokeissa hyväksyttiin seuraavat henkilöt:

Granö, Björn	OH 6 NC
Haapanen, Lars	OH 2 RX
Hellén, Eric	OH 2 RD
Johansson, Åke	OH 2 RL
Jokinen, Oke	OH 5 NE
Killström, Yrjö	OH 2 OC
Kivi, Leo	OH 2 RB
Korhonen, Erkki	OH 3 NF
Kuusisto, Veijo	OH 3 OQ
Lindlöf, Åke	OH 2 QN
Lindström, Fjalar	OH 2 RY
Lönnroth, Rurik	OH 2 QQ
Paatero, Torsti	OH 2 RK
Rönkä, Väinö	OH 2 PU
Tainio, Aleksis	OH 2 NH
Wikström, Stig	OH 2 RU
Sirpiö, Kalervo	OH 1 NG (4. 6. 47)
Turunen, Yrjö	
Salmi, Salomon	
Honkanen, Alpo Johannes	OH 3 NQ (4. 8. 47)

*

Seuraavat kutsumerkit on vaihdettu:

E. Koivukangas	nyt OH 2 OV	ennen OH 1 NY
U. Luoto	OH 6 OU	OH 2 PG
E. Stenholm	OH 5 NW	OH 2 PN
K. Lehmuskaja	OH 1 NB	OH 4 ND
V. Mäntysalo	OH 2 OX	OH 5 NB
L. Ainsalo	OH 3 OT	OH 5 NH
J. Rivanto	OH 8 NU	OH 5 NJ
Y. Malmari	OH 6 NM	OH 5 NO
I. Kijanen	OH 2 PG	OH 5 NP
E. Metso	OH 3 OR	OH 5 NZ
H. Sinisalo	OH 3 NB	OH 5 OD
I. Wäisänen	OH 3 NU	OH 5 OM
J. Anttilainen	OH 3 OS	OH 5 ON
E. Ketola	OH 8 NV	OH 6 OA
A. Kantanen	OH 2 QB	OH 8 ND

*

Uusia kutsumerkkejä:

Nils Ingmar Fellman	OH 6 NL
Lars Edward Haapanen	OH 2 RX
Alpo Johannes Honkanen	OH 3 NQ
Väinö Mateus Kalliopuska	OH 3 OP
Veijo Tapio Kuusisto	OH 3 OQ
Fjalar Edv. Joh. Lindström	OH 2 RY
Jorma Kalervo Lähtelä	OH 7 NC
Väinö Rönkä	OH 2 PU
Armas Ilmari Valste	OH 2 NB
Wolter Lennart Westerholm	OH 5 ND
Stig Waldemar Wikström	OH 2 RU
Soini Reino Wuori	OH 5 NX

*

CQ

CQ...QTC!

Nyt saatavissa m.m. 40 metrin ohjauskiteitä ja 40-80 wattin suurohmisia vastuksia.

Varastossamme monipuolinen

• valikoima erilaisia

RADIOTARVIKKEITA

Radioamatööreille erikoisalennuksia.

HELSINKI
Museok. 5

PUHELIN
4 9 5 4 7

Tiedoitetaan kaikille liiton jäsenille, että SRAL:lle tahi SRAL:n sihteerille tarkoitettu posti on tästä lähtien osoitettava: Helsinki, postilokero 306, pääposti. Samoin kaikki hra Tatu Kolehmaiselle lähetettävät QSL-kortit niinkään samalla osoitteella. — Liiton sihteerin kotiosoite on Iso Puistotie 20 A 7 c/o Stenholm, puh. 82307 sekä konttori-aikana 63914.

*

Seuraavat radioamatöörien pätevyyskokeet toimeenpannaan sunnuntaina 21 p. syyskuuta 1947 alkaen klo 08.00. Teknill. korkeakoulun sähkötekn. laboratoriossa Albertinkatu 40—42.

HALUTAA OSTAA

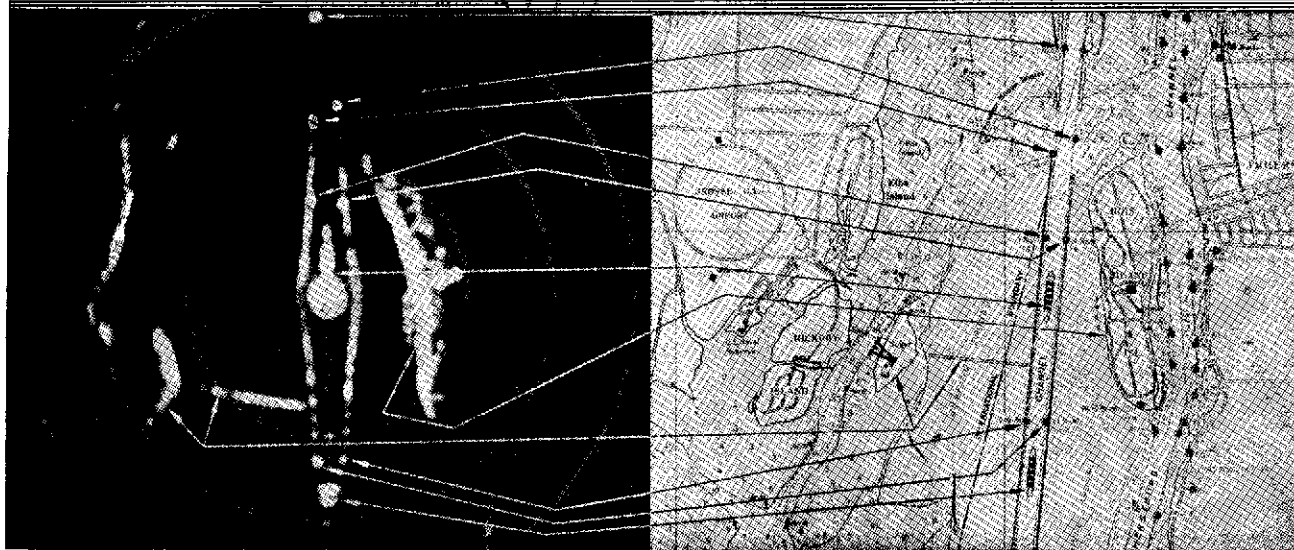
amerikkalainen putki

913 käyttämätön.

Vastaukset

R. JÄYKKÄ, Köyliö.

Turvallisesti pimeydessä, sumussa ja myrskyssä!

Näin näkee

RCA-laivatutka

Huomatakaa tutkatun kuvan tabaton tarkkuus:
Laivaa ohjataan kapeassa kanavassa. Oman laivan ääriiviivat esiintyvät terävinä keskellä laitetta. Maan ääriiviivat eri puolilla voimakkaana. Kanavavalot suurina pyöröinä. Toinen laiva edessään selvästi näkyvissä. Sähköinen kulkusuunnan näyttö osoittaa laivan kulkevan oikeaa kurssia keskellä kanavaa.

Te tiedätte, miten kalliiksi sään aiheuttama laivan viipyminen voi muodostua. Tällaiset viivytykset voidaan suurimmaksi osaksi välttää asentamalla laivaan RCA-tutka. Tutkan avulla Te pystytte noudattamaan aikalaskelmia, säästätte rahaa ja suojelette omaisuutta, lastia ja laivahenkilökuntaa.

Tarkempia tietoja ja tarjouksia antaa

RADIO CORPORATION OF AMERICA:n

päädustaja

HAVULINNA Oy

61456

Helsinki — Vuorikatu 16

PLH:n TIEDOITUKSIA

Ulkomaantoimisto ilmoittaa, että Kansainvälisen pikatie-toitusliiton toimiston julkaisemasta aakkosellisesta kutsuluettelosta (Liste alphabétique des indicatifs d'appel) on ilmestynyt uusi painos "Janvier 1947".

Mainittua luetteloa, jonka hinta on 250 markkaa kpl., on saatavana posti- ja lennätinhallituksen ulkomaantoimistosta, os. Helsinki, postitalo, 9:s kerros.

Toimistopäällikkö *Urho Talvitie*.

Liikennetarkastaja *B. A. Sinkkonen*.

*

Ulkomaantoimisto ilmoittaa, että elokuun 11 päivänä on Maarianhaminan radioasema avattu toistaiseksi väliaikaisesti yleiselle radiopuhelinliikenteelle, jolle se pidetään avoinna joka päivä kello 0700—1100 ja 1600—2300 Suomen aikaa.

Maarianhaminan radioasema toimii Maarianhaminan posti- ja lennätinkonttorin alaisena ja on se yhdistetty puhelinyhteydellä Maarianhaminan valtionpuhelinlaitoksen kautta yleiseen puhelinverkkoon. Asema tulee toistaiseksi palvelemaan etupäässä Turun—Tukholman ja Helsingin—Tukholman matkustajalaivojen radiopuhelinliikennettä, mutta osallistuu liikenteen sallissa myös muiden laivojen radiopuhelujen välitykseen.

Asema kuuntelee aaltopituudella 1650 (181,8) ja 3190 (94,04) akioloaikana jatkuvasti sekä vastaa kutsuihin aaltopituudella 1850 (162,2).

*

Heinäkuun 1 päivästä lukien noudatetaan rannikkoasemilla toistaiseksi seuraavia muutettuja liikenneaikoja:

Hanko Radio	OHD	0900—2400	(Suomen aikaa;
	OFI	0900—1900	Finsk tid)
Helsinki Radio	OHC	0000—0900	"
	OHG	0000—2400	"
Kotka Radio	OHF		
	OFL	0900—0300	"
Vaasa Radio	OFU		
	OHX	0900—2400	"
	OFV		
	OFW	0900—1900	"

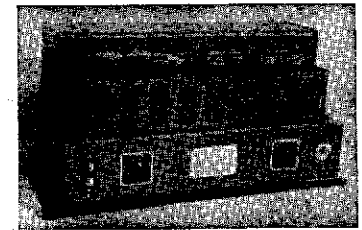
V.t. toimistopäällikkö *Vilho Helio*.

Liikennetarkastaja *B. A. Sinkkonen*.

Uusia laivoja

Henry Nielsen Oy:n tytäryhtiö Helsingfors Steamship Company Ltd:n lukuun on Yhdysvalloista ostettu kaksi Liberty-alusta, jotka on ristitty Fröstvikiksi ja Tranvikiksi. Molemmat ovat 7.414 br.rek.tonnin vetoisia, kuollut painotilavuus 10.500 tonnia. Laivoja noutamaan lähtenyt päällystö ja miehistö matkustivat Tukholmasta alkaen lentoteitse New Yorkiin. Elokuun 17 p:nä saapui Fröstvik hiihtilastissa Helsinkiin ja Tranvikin odotetaan saapuvan pari viikkoa myöhemmin.

Suomen Höyrylaiva Oy on ostanut USA:sta 11.000 t. vetoisen tankkilaivan, joka on saanut nimekseen Pansio, sekä toisen saman suuruisen, jonka nimi on Durango.

RADIOLAITE OY

HELSINKI P - SILTASAARENKATU 1

Puhelimet: 74974 ja 74444

VALMISTAA muun muassa:

**VAHVISTAJIA
TASASUUNTAAJIA
MUUNTAJIA**

Varastossamme erilaisia radiotarvikkeita

Eräs suomalainen yhtiö on ostanut Norjasta kaksi kauppalavaa, toinen hl. Munin 2.050 tonnia ja toinen hl. Jernland 2.200 tonnia. Ensimmäinen maksoi 72.000 puntia ja jälkimmäinen 84.000 puntia.

John Nurminen Oy. on ostanut kaksi alusta, joista toinen 7500 ja toinen 6400 tonnin vetoinen.

U. Adolfsson Maarianhaminasta on ostanut n. 6500 tonnin vetoisen hl. Costa Rican, joka on saanut nimekseen Ledsund.

Arthur Karlsson Maarianhaminasta on ostanut hl. Sarpenin joka on 3.050 tonnin vetoinen. Alus tulee toistaiseksi liikennöimään Välimerellä.

Radiosähköttäjät.

Koska viime aikoina sekä laivaradiosähköttäjistä että maaradiostasemilla halukkaista sähköttäjistä on alkanut esiintyä puutetta, pyydetään sellaisia Suomen Radiosähköttäjiliiton jäseniä, jotka ovat tilaisuudessa heti tai myöhemmin vastaanottamaan joko vakinaisen tai väliaikaisen toimipaikan laivoissa tai maaradiostasemilla, heti ilmoittamaan siitä liitolle osoitteella Kapteenink. 24. C. 23. Helsinki.

Arv. avustajamme

Paperipulasta huolimatta pyydämme kirjoittamaan vain paperiarkin toiselle puolelle, sillä molemmille puolille kirjoittaminen tuottaa sekaannuksia latomossa.

Toimitus.

Australialainen kilpailu tulossa lokakuussa.

Australian Radioamatööriliitto, W.I.A., järjestää yleismaailmallisen yhteys- ja kuuntelukilpailun. Kilpailuaika on kunakin viikonloppuna seuraavasti. Olemme merkinneet ajaksi SUOMEN AJAN.

1. perjantaina 3. 10. 47 alkaa klo 1601, loppuu sunnuntaina 5. 10. 47 klo 1559
2. perjantaina 10. 10. 47 alkaa klo 1601, loppuu sunnuntaina 12. 10. 47 klo 1559
3. perjantaina 17. 10. 47 alkaa klo 1601, loppuu sunnuntaina 19. 10. 47 klo 1559
4. perjantaina 24. 10. 47 alkaa klo 1601, loppuu sunnuntaina 26. 10. 47 klo 1559.

Säännöt.

1. Kilpailut jakaantuvat 3 osaan:
 - (a) Lähettimet C.W.
 - (b) ” Puheella
 - (c) Vastaanottimet
2. Kilpailijat voivat kilpailla "avoimessa luokassa", mikä merkitsee sitä, että kaikilla luvallisilla amatöörialueilla saadut yhteydet merkitään yhdeksi kilpailuksi, tai; yhdellä tai useammalla erillisellä alueella, kullakin erikseen. Palkinnot jaetaan sekä yleisessä "avoimessa" luokassa, että kullakin jaksolukualueella erikseen.
3. W.I.A:n kilpailukomitea toimii ainoana elimenä joka päättää kilpailujen tuloksista, sen päätösten ollessa sitovia erimielisyyden saatessa.
4. Kilpailun luonteesta johtuen tapahtuu se toiselta puolen Australian ja toiselta puolen muun maailman amatöörien välisinä yhteyksinä.
5. Kilpailuaika on lokakuun 4:nä viikonloppuna ylempänä mainittuina ajanjaksoina.
6. Kaksi ensimmäistä viikonloppua (1. 2.) ovat omistettut puhelälähettimä varten kahden jälkimmäisen (3 ja 4.) ollessa omistettuna C.W.:lle. Vastaanotinkilpailu on avoin kaikkina viikonloppuina ja sisällyttää sekä puhe että CW vastaanoton.
7. Kilpailu on avoin kaikille luvallisille lähetysamatööreille ja vastaanottoasemille kaikkialla maailmassa. Laiva-asemat sekä retkikuntien y.m. asemat, joilla ei ole amatöörilupaa eivät ole oikeutettuja osaaottamaan kilpailuun.
8. Vain yksi luvallinen henkilö saa työskennellä yhdellä asemalla omistajan kutsumerkillä. Mikäli yksi tai useampi luvallinen henkilö työskentelee jollakin määrättyllä asemalla, jokainen heistä katsotaan erilliseksi kilpailijaksi ja tulee hänen osallistua siihen omalla kutsumerkillään ja tulee hänen kilpailupäiväkirjaansa merkitä ottamansa yhteydet. Tämä estää henkilöitä, joilla ei ole amatöörilupaa osallistumasta kilpailuun.
9. Jokainen osanottoilmoitus tulee olla a.o. kilpailijan allekirjoittama selvityksenä yllämainitun pykälän käyttämisestä.
10. Jokainen osaanottaja valitsee itselleen sarjaluvun joka käsittää kolme numeroa kuten alempana selostetaan. Jos kaksi tai useampi henkilö työskentelee yhdellä asemalla jokaisen on otettava itselleen eri sarjaluku.
11. Kaikkia amatöörialueita saadaan käyttää.
12. Vain yksi yhteys määrättyjen asemien välillä kullakin jaksolukualueella määrättyinä viikonloppuina on sallittu.

Pienoisradioita

Yhdysvaltain standardisoimistoimisto antoi äskettäin tietoja pienoisradiosta, jota tähän asti on varjeltu sotasalaisuutena. Kysymyksessä on sekä "liivintaskuradio" että tavallinen pöytävaatanotin, joka on noin 20 kertaa tavallista vastaanotinta pienempi, mutta jolla kuitenkin on sama teho. Käyttäen uutta menetelmää, jolla näitä radioita valmistetaan, on mahdollista saattaa markkinoille tutkakoje, jonka avulla sokeat voivat kadun metelissä havaita kaikki heitä lähestyvät esineet. Toimisto on lisäksi esitellyt yleisölle kolmannen mallin, joka on niin pieni, että se mahtuu nyrkkiin puristettuun käteen. Monimutkaisempi malli, jolla voidaan kuunnella eri asemia ja jossa on oma kovaääninen, on suunnitteen amerikkalaistyyliisen savukepaketin suuruinen. Nämä radiot on suunniteltu Milwaukeeissa sijaitsevan Globe Unionin laboratorioissa, ja tutkimuksien johdossa ovat olleet standardisoimistojen omat tiedemiehet.

riitä, että vain CQ:ta tai TEST:iä kutsuvan aseman kutsu-
merkki merkitään muistiin. Vastaanotettujen merkkien to-
denperäisyyden toteaminen on samojen sääntöjen alainen kuin
yllä §:ssä 3.

6. VK-kuunteluasemat eivät saa merkitä kilpailukuunteluihinsa VK asemia. Ulkomaiset asemat taas merkittävät vain kuulemiaan VK asemia.
7. Palkinnot ovat samanlaisia kuin lähetyskilpailussa.
8. Vastaanottopäiväkirjat ovat samanlaiset kuin lähetyskilpailussakin pidetyt.

Ylläolevan lisäksi §:ssä 10 mainitut kilpailu-sarjanumerot ja niiden vaihtaminen yhteydessä tapahtuu seuraavasti:

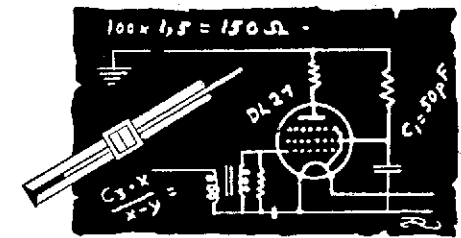
Kukin osaanottaja saa itse valita itselleen koko kilpailuajaksi numerosarjan, jonka tulee olla lukujen 111—999 väliltä.

Tämä kilpailusarjanumero muodostaa 6-numeroisen kilpailuvuoden ensimmäiset kolme numeroa. Ensimmäisessä yhteydessä annetaan kilpailulukuna tämä sarja ynnä kolme nollaa (000). Seuraavan yhteyden kilpailu-sarjaluku muodostetaan siten että kolme ensimmäistä numeroa ovat oma sarjaluku ja kolme viimeistä numeroa ovat *edellisen yhteyden vasta-aseman kolme ensimmäistä numeroa*, t.s. edellisen vasta-aseman oma sarjaluku.

Esim. Omaksi sarjaluvuksi on valittu 234. Ensimmäisessä yhteydessä annetaan siis kilpailu-sarjaluvuksi 234000. Oletetaan että vasta-asema antaa 687989. (Tästä näemme, että k.o. asema on jo työskennellyt jonkun muun kanssa, sekä, että sen oma sarjaluku on 687. Seuraavassa yhteydessä annetaan siis sarjaluvuksi 234687. OK?

Tässä on siis ensimmäinen kilpailu, johon SRAL:n jäsenillä on tilaisuus osallistua. Lähetyksiluvan saaneille jäselle on lähetykskilpailu kai ilman muuta makupala. Jotteivät tähän onnelliseen ryhmään kuulumattomat, varsinkin "no-viisit", jäisi osattomina nuolemaan näppejään, on kilpailuun sisältyvä vastaanotinascmien keskeinen kilpailu varmaan hyvin tervetullut. Jotta ylläolevissa vastaanottokilpailuiden säännöissä oleva määräys "Lyhytaaltokuuntelijayhdistykseen" kuulumisesta tulisi täytetyksi, on SRAL ryhtynyt toimenpiteisiin, että SRAL:n työskentelylupaa vailla olevat jäsenet

U ♦ U ♦ T ♦ T ♦ A
S U N N I T E L L E S S A N N E

tai vanhaa parannellessanne
huolehdimme tarpeellisista

RADIO- JA SÄHKÖTARVIKKEISTA

HELSINKI

RIKHARDINK.1.

3 1 8 0 7

saavat ottaa osaa kilpailuun. Vastaanottokilpailupöytäkirjat tulee osanottajien lähettää SRAL:lle ennen 10. 11. 1947, joka lähettää ne lentopostina Australiaan. Sama koskee myöskin lähetyksilpailupäiväkirjoja. Ja sitten ei muuta kuin hyvää onnea kaikille.

Toimituksen toiveuni.

Sattuipa toimitus kerran torkahtamaan kesken oikolukua ja näki seuraavanlaisen unen.

Toimituksen huone oli täynnä lattiasta kattoon ulottuvia käsikirjoituspinkkoja. Kadulla oli valtava kuorma-autojono ja loputtomana virtana kannettiin sisälle uutta ainehistoa. Ylijäämää oli kuin Amerikan armeijalla ja sitä myytiin suurin määrin ulkomaille. Varsinkin amerikkalaiset radiojulkaisut kilvoittelivat osto-oikeudesta joten valtakunnan dollarin tarve tuli tyydytetyksi. Tästä ansiosta myönnettiin lehdellemme rajaton paperin käyttöoikeus.

Uni oli niin totuudenmukainen, että toimitus vielä herätty-
äänkin oli vailla todellisuustajua. Kaivoi kiinhestä vapisevin
käsin esiin sen mustakattisen ylijäämämapin, jossa harvoin
on jotakin ollut. Tajunta palasi nopeasti, sillä mapissa oli
vain jo viisi-toista vuotta sitten laadittu käsikirjoitus:

**AVUSTAKAA
LEHTEÄMMÄ KIRJOITUKSIN!**

Radiosähkötäjä Jarl Ahlblad kuollut

Viime kesäkuun 8 päivänä kuoli Turussa vaikean vatsatauti leikkauksen jälkeen radiosähkötäjä Jarl Gottlieb Waldemar Ahlblad. Hän oli syntynyt Kiukaisissa 15. 4. 1897. Suorittuaan ylioppilastutkinnon Pietarsaaren ruotsalaisessa yhteiskoulussa, valmistui hän II luokan kansainväliseksi radiosähkötäjäksi 1. 6. 1928, jolloin hän liittyi jäseneksi Suomen Radiosähkötäjäliittoon. Siitä alkaen toimi hän kauppalavari radiosähkötäjänä m.m. seuraavissa laivoissa: Orient, Gertrud, Anja, Atlanta, Bore VIII, Aura, Equator ja viimeksi Arica, josta vähän ennen kuolemaansa jäi sairaalomalalle. Talvisodan aikana toimi hän asepalveluksessa radiosähkötäjätehtävissä.

Ruumiinsiunaus tapahtui kesäkuun 13 päivänä Krematoriokappelissa Helsingissä. Suomen Radiosähkötäjäliitto kunnioitti jäsenensä muistoa Sotainvaliidiin Veljesjärjestön adressilla.

Laaian tuttavapiiriin ja virkavedien lisäksi jäi vainajaa lähinnä suremaan sisar.

Niilo Wälläri 50-vuotias

Viime heinäkuun 6 päivänä täytti Suomen Merimies-Unioni r.y.n. puheenjohtaja toimittaja Niilo Wälläri 50 vuotta. Merimiesuransa alkoi hän vuonna 1913. Purjehdittuaan sekä suomalaisissa että ulkolaisissa laivoissa syksyyn v. 1916, jäi hän tällöin maihin USA:ssa, jossa työskenteli aina vuoteen 1920 saakka.

Palattuaan Suomeen vuoden 1920 loppupuolella toimi hän seuraavan vuoden alusta ensin Sosialistisen Työväenpuolueen Uudenmaan piirin sihteerinä, siirtyen kesällä samana vuonna "Työmiehen" toimittajaksi sekä syksyllä Sosialistisen Työväenpuolueen puheenjohtajaksi, jossa tehtävässä hän oli elokuuhun saakka vuonna 1923, jolloin tämä puolue lakkautettiin. Vuosina 1927—29 hoiti hra Wälläri "Työväenjärjestöjen Tiedonantaja"-nimisen päivälehdien ulkomaanosaston toimittajan tehtäviä, josta toimesta siirtyi Kuljetustyöväenliiton sihteeriksi. Vuosina 1930—32 toimi hän eräiden ulkolaisten työväenlehtien kirjeenvaihtajana.

Radiosähkötäjä Aarre Ossian Salminen kuollut

Kesäkuun 18 päivänä tapahtui Vihtavuorella n. 20 km päässä Jyväskylästä lento-onnettomuus, jossa koneen ohjaajan ja mekanikon lisäksi radiosähkötäjänä toiminut erikoismestari, Suomen Radiosähkötäjäliiton jäsen Aarre Ossian Salminen menetti henkensä. Kone, joka oli pommikone Junkers 173, oli tällöin harjoituslennolla ja tuhoutui moottorivian vuoksi tehdyssä pakkolaskussa.

Radiosähkötäjä Salminen oli syntynyt Hämeenlinnassa 11. 8. 1913. Hän suoritti keskikoulututkinnon Hämeenlinnan lyseossa v. 1932 ja II luokan kansainvälisen radiosähkötäjä-tutkinnon 21. 12. 37, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähkötäjäliittoon.

Sähkötäjä Salminen toimi Puolustuslaitoksen palveluksessa Ilmavoimissa vuodesta 1934 lähtien ja suoritti hän useita erikoiskursseja, m.m. valioradiosähkötäjä-tutkinnon v. 1944. Talvisodassa toimi hän lentokonetähtäjänsä ja v. 1941—44 sodassa lentokonesähkötäjänä. Vääpeliksi korotettiin hänet v. 1941 ja erikoismestarin arvon sai hän v. 1944. Ansioistaan sodissa myönnettiin hänelle II lk. vapaudenmitali v. 1940 ja I lk. v. 1941, sekä IV lk. vapaudenristi v. 1943.

Vainajan ruumiinsiunaus toimitettiin Mikkelin Harjun hautausmaalla 26. 6. 47, jossa tilaisuudessa liitto kunnioitti jäsenensä muistoa Sotainvaliidiin Veljesliiton adressilla.

Lukuisan ystäväjoukon, ase- ja virkaveljien lisäksi jäi vainajaa lähinnä suremaan puoliso Hellin Salminen, o.s. Huovinen ja sisar.

Suomen Merimies-Unioniin on hra Wälläri kuulunut vuodesta 1930. Maaliskuussa v. 1932 valittiin hänet Unionin sihteeriksi ja v. 1938 sen puheenjohtajaksi. Omaten laajat ja perusteelliset tiedot työväenliikkeestä, hän on erikoisesti keskittänyt tietonsa ja kokemuksensa merimiesten palvelukseen. Useat ovat ne kansainvälisetkin merenkulkua ja merimiesasioita käsittelevät konferenssit, joihin hra Wälläri asioita tuntevana ja kielitaitoisena edustajana on osallistunut. Hän on myös nykyisen Merityökomitean jäsen. Erikoisharrastuksena hänellä on m.m. raittiustyö.

SR:n toimintaa

Tärkeimmistä tapahtumista Suomen Radiosähkötäjäliiton toiminnasta kesäkuun alusta lähtien mainittakoon seuraavat.

Toukokuun 31 p:nä päivätyssä, kaikkien Turun ilmailuviestiasemilla toimivien radiosähkötäjäiden allekirjoittamassa kirjelmässä pyydettiin liittoa ryhtymään toimenpiteisiin että ilmailuviestiasemilla tänä vuonna toimitettu palkkojen alennus yhdellä palkkausluokalla saataisiin kumotuksi ja että palkkoja korotettaisiin vielä senkin jälkeen, koska palkkojen pienouden vuoksi jo useita sähkötäjiä on eronnut ja heidän tilalleen on alhaisten palkkojen vuoksi erittäin vaikea saada uusia päteviä sähkötäjiä. Lisäksi ilmoittivat kirjelmän allekirjoittajat, että ellei palkka-asiaa saada viipymättä korjatuksi, tulevat he lähitulevaisuudessa irtisanoutumaan toimistaan. Samalla pyydettiin liittoa organisoimaan yhdenmukaisen toiminta asiassa kaikilla ilmailuviestiasemilla.

Kun toisilta ilmailuviestiasemilta saapui liitolle vastaavansalaisia ilmoituksia ja kun tilanne myös rannikkoradioasemilla alhaisista palkoista johtuneen sähkötäjäpulan vuoksi on käynyt kestävämmäksi — m.m. päiväystaikoja on rannikkoradioasemilla pitänyt sähkötäjiä puutteen vuoksi supistaa — lähetti liitto kesäkuun 6 p:nä päivätyssä kirjelmässään ohjeet sekä ilmailuviestiasemille että rannikkoradioasemille samanaikaisesta irtisanoutumisesta 1. 8. 47, ellei palkka-asiaa sitä ennen saada järjestetyksi.

Kun kaikki eri ilmailuviestiasemilla toimivat radiosähkötäjat ilmoittivat liitolle irtisanoutuvansa toimistaan 1. 8. 47 ellei heidän palkkaustaan sitä ennen saada tyydyttävälle tasolle ja kun myöhemmin saapui vastaavansalaiset irtisanoutumista koskevat ilmoitukset myös kaikilta rannikkoradioasemilta, ilmoitti liitto 9 p:nä heinäkuuta Valtiovarainministeriölle lähettämässään laajasti perustellussa kirjelmässään tilanteesta sekä ehdotti, että kaikkien p.o. radioasemilla toimivien radiosähkötäjäiden palkat korotettaisiin kahdella palkkausluokalla. Tätä ehdotusta yhtyi myös Posti- ja lennätinhallitus kannattamaan.

Koska elokuun 1 päivään mennessä ei palkkojen korotus tullut kuitenkaan hyväksytyksi, irtisanoutuivat kaikki asianomaiset radiosähkötäjat tällöin lukuunottamatta viittä eri rannikkoradioasemilla toimivaa (Vaasa Radiossa yksi, Hanko Radiossa yksi ja Kotka Radiossa kolme). Palkka-asian järjestäminen liiton ehdottamalla tavalla näytti tuottavan asianomaisille viranomaisille erittäin suuria vaikeuksia ja niinpä Valtiovarainministeriön palkkakomiteakin asetui kysymykseen nähden kielteiselle kannalle.

Sen johdosta, että tapahtuneiden irtisanoutumisten seurauksena olisi koko lentoliikenne pysähtynyt syyskuun 1 päivästä alkaen ja kun samanaikaisesti olisi myös merenkululle välttämätön toiminta kaikilla rannikkoradioasemilla täydellisesti lakannut, oli palkka-asia saatava tavalla tai toisella järjestetyksi esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Niinpä sitten elokuun 15 päivänä asia saatiinkin tyydyttävään päätökseen siten, että kaikille asianomaisille luvattiin syyskuun 1 päivästä 1947 lähtien maksaa kahden palkkausluokan korotusta vastaava summa toistaiseksi ja niin kauan, kunnes lopullisen palkkausluokan sijoittamisen kautta asia tulee vastaavalla tavalla järjestetyksi. Tulkoon tässä mainituksi, että neuvottelujen loppuvaiheessa oli Valtiovallan puolelta harkittu m.m. sitäkin, että korotettu palkka maksettaisiin vain niille, jotka olivat irtisanoutuneet toimistaan. Onneksi saatiin tällainen päätös kuitenkin vältetyksi ja saavat korotetun palkan myöskin ne

viisi, jotka lyhytnäköisyytensä vuoksi ja vastoin omaa etuaan harkitsivat oikeammaksi esiintyä epäsolidarisesti yhteisessä asiassa.

Elokuun 15 p:nä lähettämässään kiertokirjeissä N:o 5/47 ja 6/47 tiedotti liitto saavutetuista palkankorotuksista asianomaisille.

Heinäkuun 8 p:nä hyväksyttiin lehtori, radiosähkötäjä Björn Björkwall anomuksensa perusteella uudelleen SR:n jäseneksi entisellä jäsennumerolla 192.

Kun laivaradiosähkötäjistä samoin kuin maaradioasemillekin halukkaista sähkötäjistä alkoi kesäkuun loppupuolella esiintyä jo puutetta, pyysi liitto heinäkuun 11 päivänä lähettämään kiertokirjeessä N:o 4/47 väliaikaisissa ja vakinaisissa toimipaikoissa olevia sähkötäjiä ilmoittamaan olivatko he halukkaita heti tai myöhemmin vastaanottamaan radiosähkötäjän toimipaikkoja laiva- tai maaradioasemilla. Kun kyselyn tuloksista kävi selville, että ainoastaan muutamat sähkötäjat olivat halukkaita vastaanottamaan toimen laivoihin ja maatoimipaikkoihin halukkaiksi ilmoittautui vain yksi, ehdotti liitto 1. 8. 47 Posti- ja lennätinhallitukselle lähettämässään kirjelmässä uusien radiosähkötäjäkurssien aloittamista mahdollisimman pian.

Elokuun 1 p:nä Posti- ja lennätinhallitukselle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että 1) kullekin rannikkoradioasemalle perustettaisiin uusi, korkeammassa palkkausluokassa oleva virka, joka vastaisi ilmailuviestiasemilla olevaa viestijohtajan virkaa, 2) että kaikki maaradioasemilla olevat ylimääräiset toimet vakinaistettaisiin viimeistään v. 1948 alusta, jollaisen esityksen liitto jo aikaisemminkin on Pihille tehnyt, 3) että rannikkoradioasemilla olevat konemestarien virrat, joiden haltijat toimivat radiosähkötäjätehtävissä, muutettaisiin asemapäivystäjän viroiksi ja 4) että tilapäispalkkiolla jatkuvassa työsuhteessa nykyisin toimivien radiosähkötäjäiden palvelussuhde järjestettäisiin vakinaiselle kannalle.

Elokuun 4 päivänä hyväksyttiin I luokan radiosähkötäjä Helmer Valdemar Mononen SR:n jäseneksi jäsennumerolla 526.

Elokuun 5 p:nä päivätyssä kirjelmässään pyysi Merenkulkuhallitus liitolta lausuntoa ihmishengen turvaamista merellä koskevan kansainvälisen sopimuksen tarkistusta koskevasta muistiosta, joka tullaan käsittelemään Lontoossa 16 p:nä huhtikuuta 1948 pidettävässä konferenssissa. Pyydetty lausunto annettiin 12/8-47.

Elokuun 19 p:nä 1947 hyväksyttiin radiosähkötäjä Lauri Oskari Leppänen anomuksestaan uudelleen liiton jäseneksi entisellä jäsennumerolla 88.

Elokuun 12 p:nä Suomen Pankille lähetetyssä, kaikkien merenkulkijajärjestöjen allekirjoittamassa kirjelmässä ehdotettiin nykyisin voimassa olevien, merenkulkijoille epäoikeudenmukaisten valuuttamääräysten muuttamista.

Valtioneuvostolle 12/8-47 lähetetyssä, kaikkien merenkulkijajärjestöjen yhteisessä kirjelmässä ehdotettiin, että varustamoiden sotavakuutusmaksuista muodostuneesta rahastosta, joka on Valtion tapaturmatoimiston alainen, maksettaisiin kertakaikkinen ja varallisuussuhteista riippumaton korvaussumma kaikille sodassa henkensä menettäneiden merenkulkijain omaisille.

Liiton johtokunnan kokous pidettiin 22. 8. 1947.

Helsingissä, 22. 8. 1947.

Sihteeri.